

УДК. 658.6:656.2

СЕГМЕНТАЦІЯ ПОПИТУ НА ЗАЛІЗНИЧНІ
ТУРИСТИЧНІ ПОСЛУГИ

*Зоріна О.І., к.т.н., доцент,
Сиволовська О.В., к.е.н., доцент (УкрДАЗТ)*

Розподіл туристичного ринку відповідно до особливостей і специфіки попиту називається сегментацією. Ринковий сегмент - це сукупність дійсних чи потенційних споживачів, що однаково реагують на особливий набір спонукальних стимулів туристичної подорожі. На рис. 1 представлена мотивація туристичних подорожей відповідно до методики ЮНВТО [1].

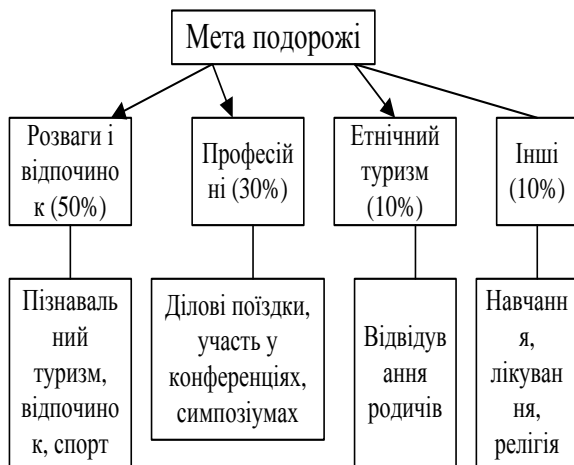

Рисунок 1 – Мотивація міжнародних подорожей

Основним засобом пасажирських перевезень у міжнародному туризмі, особливо в Європейському регіоні, є автотранспорт. Залежно від географічного положення тієї чи іншої країни визначається значення таких видів пасажирського транспорту, як залізничний, авіаційний, водний. Для міжрегіональних подорожей великого значення набувають авіаційні перевезення, а у регіональному переваги одержує автомобільний і залізничний транспорт.

З метою визначення характеру попиту на залізничний туризм студентами спеціальності «Маркетинг» УкрДАЗТу було проведено дослідження на вокзалі Харків – пасажирський. В ході дослідження було опитано 3000 пасажирів. При цьому на питання, як Ви відноситеся до розвитку залізничного туризму, позитивно відповіли 74%, або 2210 чоловік, негативно - 6% (182 чоловік).

Пригодницький вид туризму цікавить 9% респондентів, відпочинок - 48%, культурний (пізнавальний) - 18%, релігійний - 2%,

лікувально-оздоровчий - 9%, пляжний - 18% опитаних.

Для 20% респондентів цікаві одноденні спеціалізовані залізничні туристичні маршрути. Нетривалі (2-3 доб.) поїздки представляють інтерес для 35%, багатоденні (готелі на колесах) - для 17% опитаних. Не цікаві залізничні маршрути для 14%.

Результати проведеного опиту говорять про те, що більшість респондентів позитивно відноситься до розвитку залізничного туризму. При цьому найпопулярнішими видами вони рахують відпочинок, культурно-пізнавальний і пляжний туризм, до яких залізничний транспорт має безпосереднє відношення. Значний інтерес для респондентів представляють нетривалі залізничні туристські маршрути на 2-3 дні. Це можуть бути поїздки вихідного дня, тематичні екскурсії. Одноденні маршрути також вельми популярні.

Про сприятливі перспективи розвитку залізничного туризму свідчить і моніторинг, що проводить Міністерство туризму України. Дослідження показали, що розвиток в'їзного туризму обумовлений інтересом європейців, що росте, до України. При цьому саме жителі Європи складають більше 90% іноземних туристів, що прибувають до країни. Іноземні фірми вже багато років успішно організують залізничні туристські маршрути по Україні і надалі планують не тільки продовжувати, але і розширювати свою діяльність. Завдяки цим компаніям в Україні відроджуються старі і з'являються нові залізничні туристські маршрути.

Залізничний транспорт може брати активну участь і в організації міжнародних туристських маршрутів для українських громадян, використовуючи можливості галузі в міжнародному повідомленні, а також обслуговувати іноземних туристів, що прибувають до України, для організації залізничних туристських маршрутів усередині країни.

УДК 338.47:629.4

ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ ЗАЛІЗНИЧНОЇ
ТЕХНІКИ ЯК КРИТЕРІЙ ЇЇ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Калініченко О.І., аспірант (УкрДАЗТ)

Перехід до ринкової економіки визначає нові вимоги до виробників залізничної техніки – створення інноваційних, якісних технічних засобів, забезпечуючи при цьому зниження собівартості як

у сфері її виробництва, так і експлуатації.

В закордонній практиці при укладанні угод на поставку рухомого складу та при виборі найбільш вигідної пропозиції використовуються такі поняття, як «вартість життєвого циклу» та «управління надійністю, експлуатаційною готовністю, ремонтпригодністю та безпекою».

Показник вартості життєвого циклу використовується в закордонній практиці для вирішення наступних питань:

- оцінки та порівняння альтернативних стратегій;
- формування технічних вимог, оцінки пропозицій постачальників;
- страхування ризиків інвестицій, які вкладено у виробничі засоби;
- оцінки факторів, які різко збільшують витрати, аналізу слабких місць для оптимізації засобів виробництва;
- довгострокового планування інвестицій;
- вирішення питання про час заміни вибувчих основних засобів виробництва.

В умовах ринкової економіки відмова від витратного методу цін на рухомий склад та складні технічні системи вимагають розробки методичного підходу до визначення рівня цін, які забезпечують відносне зниження витрат на одиницю виконуємої роботи. Така ціна має відображати ефективність транспортного засобу.

Вартість життєвого циклу залізничного рухомого складу залежить від множинності факторів, які визначаються виробником рухомого складу. На вартість життєвого циклу можуть впливати вимоги органів сертифікації, а також відповідні документи.

В реальному житті виробник рухомого складу може впливати на вартість життєвого циклу як за рахунок продуктивності, так і за рахунок надійності, готовності та придатності до обслуговування. Крім того, мають значення інші фактори, які визначаються певними потребами клієнта та вимогами інфраструктури, наприклад, ємність паливних баків, викиди шкідливих речовин, шум тощо.

Надійність, готовність та гідність до обслуговування рухомого складу є вирішальними, які визначають якість, ефективність та економічність експлуатації рухомого складу, і тим самим впливають на задоволеність експлуатуючої компанії та її клієнтів. Ці параметри впливають на вартість життєвого циклу, а також визначають обсяг необхідних інвестицій, так як прямо пропорційні якості рухомого складу, який необхідний для реалізації певного обсягу перевезень.

Використання оцінки вартості життєвого циклу для визначення ціни рухомого складу передбачає наявність певних взаємних зобов'язань

виробників та споживачів стосовно технічних та експлуатаційних параметрів.

Реалізація політики «Укрзалізниці» в галузі стратегічного управління якістю продукції, спрямованої на перехід до формування закупівельної ціни з урахуванням вартості життєвого циклу та показників ефективності продукції в експлуатації, в найближчому майбутньому стане потужним стимулом для виробників підвищувати показники якості продукції.

Для забезпечення переходу на нову систему ціноутворення необхідно здійснити комплекс наступних заходів:

- розробити системи документального підтвердження споживчих властивостей продукції, яка знаходиться в експлуатації, та забезпечення постійного доступу до цієї інформації споживачів та виробників;
- розробити галузеві методики та стандарти, які регламентують процедуру збору та обробки даних, які відображають фактичні показники споживчих властивостей, які впливають на вартість володіння продукцією на протязі всього терміну служби.

УДК 656.052.43

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ШВИДКІСНОГО РУХУ В УКРАЇНІ

Каличева Н.Є., аспірант (УкрДАЗТ)

Потреба світової транспортної системи у додаткових перевізних можливостях спонукає до пошуку нових видів транспортного сполучення. Адже, більшість магістральних ліній вже працює на межі своїх можливостей, і існуючі прогнози зростання попиту на перевезення показують, що наявні резерви будуть згодом вичерпані.

Поява нового виду швидкісного транспорту з певними техніко-економічними характеристиками здатна стимулювати істотне зростання рухливості населення, що значно впливає на економічний і соціальний розвиток країни, на формування інститутів цивільного суспільства.

Залізничний транспорт, який протягом багатьох років був основою транспортного сполучення у світі, впродовж останніх 20-30 років значно знизив свою частку на ринку транспортних послуг. Тому одним з ефективних заходів зі збільшення перевезень залізниць виступає збільшення швидкості руху як пасажирських, так і вантажних потягів.

Запровадження на залізницях швидкісного руху призведе до збільшення